

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list kurzu

Inovace a podpora výuky na gymnáziu

CZ. 1.07/1.1.11/02.0011

Název kurzu

Ortografie

Autor kurzu

Mgr. Iva Kloudová

Ověřovatel kurzu

Mgr. Jarmila Svobodová

Vyučovací předmět

Český jazyk

Ročník

První ročník

Popis kurzu

Kurz se zaměřuje na podporu výuky ortografie (pravopisu) v rámci hodin českého jazyka. Každá kapitola je zaměřena na jednu oblast ortografie, výjimkou je 7. kapitola, která je jakýmsi závěrečným shrnutím, nabízí souhrnný diktát Zdeňka Svěráka, anketu a příspěvek, který vede k zamyšlení nad již mnohokrát tolik diskutovanou možností zrušení „y“. V kurzu jsou rovněž využívány ukázky z knihy Leo Rostena – Pan Kaplan má stále třídu rád. Úryvky z této knihy slouží zejména ke korekturním cvičením. Kurz poskytuje jak podporu k práci v hodinách, tak možnost procvičování učiva při domácí přípravě.

První kapitola je věnována vyjmenovaným slovům. Zaměřuje se především na procvičení méně známých slov, do procvičovacích cvičení je také zařazen místopis – znalost názvů českých obcí, hradů, zámků. V druhé kapitole si žáci zopakují pravopis skupin bě/bje, pě, vě/vje a mě/mně. Třetí kapitola se věnuje pravopisu předpon s, z. Záměrně je zde vynechán pravopis předložek, který pro žáky není zpravidla nikterak obtížný.

Čtvrtá kapitola v krátkosti poukazuje na psaní ú – ů u slov, ve kterých se chybí nejčastěji. Pátá kapitola je zaměřena na pravopis velkých písmen, tradičně velmi obtížnou součást pravopisu. V šesté kapitole najdou žáci informace k pravopisu i/y po hlásce „c“.

Vzdělávací cíle

Kurz sleduje aktivity, které vycházejí z dosavadních znalostí českého pravopisu. Sleduje zejména:

- utvrzení znalostí českého pravopisu,
- pochopení významu méně často užívaných slov (vyza, psych, sypek,...),
- prohloubit znalosti českého místopisu v kontextu s vyjmenovanými slovy (Bylany, Pyšely, Bosyně,...),

- pochopit pravidla týkající se pravopisu velkých písmen,
- využít znalostí českého pravopisu při psaní vlastních textů,
- dokázat najít pravopisné chyby v textu.

Strategie výuky

Kurz je výukovou osnovou pro výuku českého pravopisu, umožňuje doplnění chybějícího učiva v případě absencí. Zároveň je podporou k domácímu procvičování. Celková koncepce je následující: žák si nejprve nastuduje pravidla ke konkrétní oblasti českého pravopisu, poté má možnost prostřednictvím jednotlivých cvičení ověřit schopnost aplikovat daná pravidla v praxi.

Doporučený postup

Při implementaci kurzu do výuky je doporučeno dostatečně naplánovat následující body:

- správně načasovat využití kurzu k probíranému učivu,
- na základě výuky stanovovat úkoly a pro jejich plnění doporučovat studijní materiály,
- před přímou výukou zadávat prostudování příslušných studijních materiálů a na ně poté navazovat diskusní formou,
- zapojovat průběžně žáky do diskusí (některé úkoly jsou k této aktivitě adresné),
- závěrečný diktát použít jako výstupní a hodnocený, doporučuje se absolvovat jej ve škole pod dohledem, poté je možné ho s časovým odstupem nabídnout jako prostředí pro diskusi nad jednotlivými otázkami.

Časový harmonogram

Časový interval realizace je v průběhu běžné výuky ve škole. Na studium v daném rozsahu se předpokládá doba 3 - 4 měsíců, podle počtu hodin. Kurz je možné použít zároveň jako osnovu výuky a doporučuje se jej využívat v každé hodině. V takovém případě je vhodné dát jednotlivým kapitolám časový harmonogram.

Předpokládané vstupní znalosti, dovednosti žáka, požadavky kladené na žáka, aby mohl kurz absolvovat

Uvedené požadavky vycházejí jednak z dosažených znalostí českého pravopisu, jednak z uživatelských dovedností, které jsou součástí dosavadní výuky informatiky a výpočetní techniky ve škole:

- schopnost práce na internetu, uživatelské znalosti internetových prohlížečů,
- dovednosti práce v různých operačních systémech (Windows, Linux - řešeno v rámci předchozího studia),
- schopnost práce v kancelářském software (rich-textový editor, tabulkový procesor, software na tvorbu prezentací, schopnost vyznat se ve formátech kancelářského software),
- schopnost práce s Portable Document Format (pdf),
- dovednosti práce v grafických programech (volný výběr).

Softwarové vybavení k uspořádání e-learningového projektu ve škole

Kurz byl vytvořen v prostředí LMS Moodle, k jeho užívání je potřebná:

- síťově dostupná běžící serverová instalace LMS Moodle, lokální nebo vzdálená,

- vytvořená přístupová data (uživatelé, role).

Na pracovních stanicích je požadovaná výbava:

- síťové připojení včetně možnosti využití internetu,
- libovolný operační systém s grafickou nadstavbou,
- některý z obecně používaných grafických internetových prohlížečů s podporou Adobe Flash,
- kancelářský software schopný pracovat s obecně používanými formáty (rich-text dokumenty, tabulky, prezentace),
- prohlížeč PDF (Portable Document Format).

Name of Course

Orthography

Author of the course

Mgr. Iva Kloudová

Course verification

Mgr. Jarmila Svobodová

Subject

Czech language

Year

The first year of four-year grammar school

Course Description

The course aims to support teaching orthography (spelling) within hours of Czech language. Each chapter focuses on one area of orthography, the exception is chapter seven, which is a sort of final summary. It provides comprehensive dictation by Zdenek Sverak, polls and post that makes one think of the so many times discussed possibility of abolition of the "y". The course also uses examples from the well known stories of Mr. Kaplan by Leo Rosten. Excerpts from this book serve mainly to corrective exercise. The course provides both support to work in hours and the possibility of practising at home.

The first chapter is devoted to the listed words. It focuses primarily on the practice of less familiar words. Toponymy, the knowledge of Czech names of villages, castles, palaces, is also included. In the second chapter, students will repeat the same spelling of problematic collocations *bě/bje*, *pě*, *vě/vje*, and *mě/mně*. The third chapter deals with the spelling of prefixes *s* and *z*. The spelling of prepositions is purposely omitted, which for students is usually no difficult means.

The fourth chapter briefly refers to writing *ú/ů* in words where the most mistakes occur. The fifth chapter focuses on spelling, capitalization, traditionally a very difficult part of the topic. In the sixth chapter students find information on spelling *i/y* past *c*.

Educational goals

The course follows the activities that are based on current knowledge of the Czech spelling. It monitors in particular:

- affirmation of knowledge of the Czech spelling,
- understanding the importance of less frequently used words (sturgeon, pride, granaries, ...)
- deepening the knowledge of Czech geography in the context of the listed words (Bylany, Pyšely, Bosyně, etc.)
- understanding the rules regarding spelling and capitalization
- use knowledge of the Czech spelling when writing texts,
- prove to find spelling errors in the text.

Teaching strategy

The course is the teaching syllabus of Czech spelling curriculum. It provides the missing information in case of absence. At the same time it may serve as support for home practice. The overall concept is as follows: first the pupil will study the rules for specific areas of the Czech spelling, and then he or she has the option through the exercises given to verify the ability to apply the rules in practice.

Recommended procedure

In the implementation of a course of instruction it is recommended to adequately plan the following points:

- correct timing of the course to meet the subject matter,
- set tasks based on the instruction and recommend study materials for their performance,
order the study of learning materials prior to direct teaching, then to be followed up to by means of discussion,
- engage students in ongoing discussions (some tasks are addressed to this activity)
- Finally, each student shall prepare an essay on the topic.
- final dictation used as an output and evaluated, it is recommended to write it under supervision in school, then there can be a time lag to offer an environment for discussion of individual issues.

Timetable

The time interval of realization is in the normal course of instruction in school. The study in the range requires a time period of 3-4 months, depending on the number of hours. The course can also be used as a teaching outline, and it is recommended to use it in every hour. In this case it is appropriate to give each chapter a timetable.

Expected input knowledge, skills, student-to-student demands in order to complete the course

These requirements are based on knowledge obtained from both the Czech spelling and practical skills that are part of the current teaching of Computer Science in schools:

- ability to work on the Internet, user knowledge of Internet browsers,
- the skill to work on different operating systems (Windows, Linux - addressed in the previous study),
- ability to work in office software (rich-text editor, spreadsheet, presentation software to produce, the ability to navigate through the office software formats)
- ability to work with Portable Document Format (PDF)
- work skills in graphic programs (free choice).

Software equipment to organize e-learning project at school

The course was created in the Moodle environment, its use is required:

- network-accessible server running Moodle installation, local or remote,
- access data created (users, roles).

The workstations require equipment:

- Network connectivity options including Internet usage,

- any operating system with a graphical superstructure,
- any of the commonly used graphical web browsers with support for Adobe Flash
- office software capable to work with the generally used formats (rich-text documents, spreadsheets, presentations)
- PDF viewer (Portable Document Format).